Kela|Fpa
Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö
Terveydenhuoltoetuuksien osaamiskeskus

KELA/10943/2025
16.10.2025

Kansaneläkelaitoksen (Kelan) asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain 4 luvun muuttamisesta (HE 114/2025 vp)

Kela kannattaa hallituksen esitystä sairausvakuutuslain 4 luvun muuttamisesta. Esityksen mukaan sairausvakuutuksesta korvattavan taksin käytön enimmäishintoja koskevat säännökset ehdotetaan toistaiseksi voimassa oleviksi. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin edelleen enimmäishinnat, jotka olisivat samalla sairausvakuutuslain perusteella korvattavien taksin käytöstä aiheutuneiden matkakustannusten enimmäiskorvausperuste.

Kela toteaa, että sairausvakuutuksesta korvattavia taksimatkoja koskeva enimmäishintasääntely on useasta syystä tarpeellinen ja toimiva. Enimmäishinta turvaa sairausvakuutuslain perustella korvattavista taksimatkoista aiheutuvien matkakorvausmenojen ennakoitavuutta ja estää niiden hallitsematonta kasvua. Kelan toteuttamissa taksimatkojen tuottamista koskevissa kilpailutuksissa enimmäishinnasta tarjottavat alennusprosentit toimivat selkeänä vertailuperusteena palveluntuottajien (tilausvälityskeskus) valinnassa. Kilpailutukset ovat tuoneet huomattavia säästöjä matkakorvausmenoihin verrattuna tilanteeseen, jossa korvattavien matkojen tuottamista ei olisi kilpailutettu, vaan enimmäishinta toimisi taksimatkojen korvausperusteena. Enimmäishinta toimii lisäksi niin sanottuna hintakattona myös sellaisessa poikkeustilanteessa, jossa jollakin alueella ei olisi Kelan kilpailuttamaa tilausvälityskeskusta. Tällöin Kela voisi tehdä suorakorvaussopimuksia kuljetuspalveluntuottajien kanssa enintään asetuksen mukaisella enimmäishinnalla.

Valtioneuvoston asetuksessa oleva enimmäishinnan rakenne on pysynyt samanlaisena jo useita vuosia. Kela katsoo, että enimmäishinnan rakennetta ja muodostumista olisikin hyvä tarkastella ja päivittää tarvittavilta osin ennen seuraavaa vuonna 2027 alkavaa Kela-taksimatkojen tuottamista koskevaa sopimuskautta. Kela on esittänyt, että isojen esteettömien ajoneuvojen siirtäminen asetuksen II-taksaluokkaan saattaisi olla perusteltua muun muassa sen vuoksi, että kyseisissä ajoneuvoissa asiakkaan kuljettaminen edellyttää vastaavaa apuvälineiden kiinnittämistä ja avustamista kuin paariautoissa, jotka tällä hetkellä kuuluvat II-taksaluokkaan. Kyseisissä ajoneuvoissa on usein myös tavallisia takseja suuremmat hankinta- ja käyttökustannukset. Enimmäishintarakennetta on kuitenkin syytä tarkastella kaikilta osin kokonaisuutena huomioiden sairausvakuutuslain 7 a §:ssä määritellyt enimmäishinnan määräytymisen perusteet.

Enimmäishinta ja siihen tehtävät muutokset sekä mahdolliset korotukset ovat ainoastaan yksi keino vaikuttaa kuljetusten houkuttelevuuteen. Tilausvälityskeskukset ovat sopimuksen perusteella vastuussa siitä, että jokainen matka tuotetaan tilauksen mukaisesti, joko omana

toimintana, alihankkijoiden suorittamana tai muutoin palveluntuottajan kustannuksella korvaavana kuljetuksena. Tilausvälityskeskuksilla on mahdollisuus vaikuttaa vähemmän houkuttelevien kuljetusten tuottamiseen tilausvälityskeskuksen ja autoilijoiden välisillä sopimusehdoilla. Kelan tehtävänä on taas valvoa Kelan ja tilausvälityskeskuksen välisen sopimuksen perusteella, että kuljetukset toteutetaan siten kuin Kela on sopimuksissaan edellyttänyt. Lopuksi Kela toteaa, että Kela-taksipalvelu on toiminut nykyisellä sopimuskaudella pääsääntöisesti hyvin ja valtaosa matkoista toteutuu sopimuksen mukaisesti.

Mia Helle
yksikön päällikkö

Reija Jääskeläinen
keskuksen päällikkö